

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyaē araṇyakāṇḍē

॥ dvipañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ dvipañcāśaḥ sargaḥ ॥

rāvaṇēna sītāyā apaharaṇam

sā tu tārādhīpamukhī
rāvaṇēna nirīkṣya tam |
gṛdhrarājaṃ vinihataṃ
vilālāpa suduḥkhitā ॥ 3.52.1 ॥

nimittaṃ lakṣaṇaṃ svapnaṃ
śakunisvaradarśanam |
avaśyaṃ sukhaduḥkhēṣu
narāṇāṃ paridrśyatē ॥ 3.52.2 ॥

na nūnaṃ rāma jānāsi
mahadvyaśanamātmanaḥ |
dhāvanti nūnaṃ kākutstha
madarthaṃ mṛgapakṣiṇaḥ ॥ 3.52.3 ॥

ayaṃ hi kṛpayā rāma
māṃ trātumiha saṅgataḥ |
śētē vinihatō bhūmau
mamābhāgyād vihaṅgamaḥ ॥ 3.52.4 ॥

trāhi māmadya kākutstha
 lakṣmaṇēti varāṅganā |
 susantrastā samākranda -
 cchṛṇvatāṃ tu yathāntikē || 3.52.5 ||

tāṃ kliṣṭamālyābharaṇāṃ
 vilapantīmanāthavat |
 abhyadhāvata vaidēhīṃ
 rāvaṇō rākṣasādhipaḥ || 3.52.6 ||

tāṃ latāmiva vēṣṭantī -
 māliṅgantīṃ mahādrumān |
 muñca muñcēti bahuśaḥ
 prāpa tāṃ rākṣasādhipaḥ || 3.52.7 ||

krōśantīṃ rāma rāmēti
 rāmēṇa rahitāṃ vanē |
 jīvitāntāya kēśēṣu
 jagrāhāntakasannibhaḥ || 3.52.8 ||

pradharṣitāyāṃ vaidēhyāṃ
 babhūva sacarācaram |
 jagat sarvamamaryādaṃ
 tamasāndhēna saṃvṛtam || 3.52.9 ||

na vāti mārutastatra
 niṣprabhō'bhūd divākaraḥ |
 drṣṭvā sītāṃ parāmrṣṭāṃ
 dēvō divyēna cakṣuṣā || 3.52.10 ||

kṛtaṃ kāryamiti śrīmān
 vyājahāra pitāmahaḥ |
 prahr̥ṣṭā vyathitāścāsan
 sarvē tē paramarṣayaḥ || 3.52.11 ||

dr̥ṣṭvā sītāṃ parāmr̥ṣṭāṃ
 daṇḍakāraṇyavāsinah |
 rāvaṇasya vināśaṃ ca
 prāptaṃ buddhvā yadṛcchayā || 3.52.12 ||

sa tu tāṃ rāma rāmēti
 rudatīm lakṣmaṇēti ca |
 jagāmādāya cākāśaṃ
 rāvaṇō rākṣasēśvaraḥ || 3.52.13 ||

taptābharaṇavarṇāṅgī
 pītakausēyavāsinī |
 rarāja rājaputrī tu
 vidyutsaudāmanī yathā || 3.52.14 ||

uddhūtēna ca vastrēṇa
 tasyāḥ pītēna rāvaṇaḥ |
 adhikaṃ paribabhrāja
 girirdīpta ivāgninā || 3.52.15 ||

tasyāḥ paramakalyāṇyā -
 stāmr̥ṇi surabhīṇi ca |
 padmapatr̥ṇi vaidēhyā
 abhyakīryanta rāvaṇam || 3.52.16 ||

tasyāḥ kauśēyamuddhūta -
 mākāsē kanakaprabham |
 babhau cādityarāgēṇa
 tāmramabhramivātapē || 3.52.17 ||

tasyāstad vimalaṃ vaktra -
 mākāsē rāvaṇāṅkagam |
 na rarāja vinā rāmaṃ
 vinālamiva paṅkajam || 3.52.18 ||

babhūva jaladaṃ nīlaṃ
 bhittvā candra ivōditaḥ |
 sulalāṭaṃ sukēśāntaṃ
 padmagarbhābhamavraṇam || 3.52.19 ||

śuklaiḥ suvimalairdantaiḥ
 prabhāvadbhiraṅkṛtam |
 tasyāḥ sunayanaṃ vaktra -
 mākāsē rāvaṇāṅkagam || 3.52.20 ||

ruditaṃ vyapamṛṣṭāśraṃ
 candravatpriyadarśanam |
 sunāsaṃ cārutāmrōṣṭha -
 mākāsē hāṭakaprabham || 3.52.21 ||

rākṣasēndrasamādhūtaṃ
 tasyāstad vadaṇaṃ śubham |
 śuśubhē na vinā rāmaṃ
 divā candra ivōditaḥ || 3.52.22 ||

sā hēmavarṇā nīlāṅgaṃ
 maithilī rākṣasādhīpam |
 śuśubhē kāñcanī kāñcī
 nīlaṃ gajamivāśritā || 3.52.23 ||

sā padmapītā hēmābhā
 rāvaṇaṃ janakātmajā |
 vidyud ghanamivāviśya
 śuśubhē taptabhūṣaṇā || 3.52.24 ||

tasyā bhūṣaṇaghōṣēṇa
 vaidēhyā rākṣasēśvaraḥ |
 babhūva vimalō nīlaḥ
 saghōṣa iva tōyadaḥ || 3.52.25 ||

uttamāṅgacyutā tasyāḥ
 puṣpavṛṣṭiḥ samantataḥ |
 sītāyā hriyamāṇāyāḥ
 papāta dharaṇītalē || 3.52.26 ||

sā tu rāvaṇavēgēna
 puṣpavṛṣṭiḥ samantataḥ |
 samādhūtā daśagrīvaṃ
 punarēvābhyavartata || 3.52.27 ||

abhyavartata puṣpāṇām
 dhārā vaiśravaṇānujam |
 nakṣatramālā vimalā
 mēruṃ nagamivōnnatam || 3.52.28 ||

caraṇānnūpuraṃ bhraṣṭaṃ
 vaidēhyā ratnabhūṣitaṃ |
 vidyunmaṇḍalasaṅkāśaṃ
 papāta dharaṇītalē || 3.52.29 ||

tarupravālaraktā sā
 nīlāṅgaṃ rākṣasēśvaram |
 praśōbhayata vaidēhī
 gajaṃ kakṣyēva kāñcanī || 3.52.30 ||

tāṃ mahōlkāmivākāśē
 dīpyamānāṃ svatējasā |
 jahārākāśamāviśya
 sītāṃ vaiśravaṇānujaḥ || 3.52.31 ||

tasyāstānyagnivarṇāni
 bhūṣaṇāni mahītalē |
 saghōṣāṇyavaśīryanta
 kṣīṇāstārā ivāambarāt || 3.52.32 ||

tasyāḥ stanāntarād bhraṣṭō
 hārastārādhipadyutiḥ |
 vaidēhyā nipatan bhāti
 gaṅgēva gaganacyutā || 3.52.33 ||

utpātavātābhiratā
 nānādvijagaṇāyutāḥ |
 mā bhairiti vidhūtāgrā
 vyājahruriva pādapāḥ || 3.52.34 ||

nalinyō dhvastakamalā -
 strastamīnajalēcarāḥ |
 sakhīmiva gatōtsāhāṃ
 śōcantīva sma maithilīm || 3.52.35 ||

samantādabhisampatya
 siṃhavyāghramṛgadvijāḥ |
 anvadhāvaṃstadā rōṣāt
 sītācchāyānugāmināḥ || 3.52.36 ||

jalaprapātāsramukhāḥ
 śṛṅgairucchritabāhubhiḥ |
 sītāyāṃ hriyamāṇāyāṃ
 vikrōśantīva parvatāḥ || 3.52.37 ||

hriyamāṇāṃ tu vaidēhīm
 dṛṣṭvā dīnō divākaraḥ |
 pravidhvastaprabhaḥ śrīmā -
 nāsīt pāṇḍuramaṇḍalaḥ || 3.52.38 ||

nāsti dharmāḥ kutaḥ satyaṃ
 nārjavaṃ nāṇṛśaṃsatā |
 yatra rāmasya vaidēhīm
 sītāṃ harati rāvaṇaḥ || 3.52.39 ||

iti bhūtāni sarvāṇi
 gaṇaśaḥ paryadēvayan |
 vitrastakā dīnamukhā
 rurudurmṛgapōtakāḥ || 3.52.40 ||

udvīkṣyōdvīkṣya nayanai -
 rbhayādiva vilakṣaṇaiḥ |
 supravēpitagātrāśca
 babhūvurvanadēvatāḥ || 3.52.41 ||

vikrōśantīm dṛḍhaṃ sītām
 dṛṣṭvā duḥkhaṃ tathā gatām |
 tām tu lakṣmaṇa rāmēti
 krōśantīm madhurasvarām || 3.52.42 ||

avēkṣamāṇām bahuśō
 vaidēhīm dharaṇītaḥ |
 sa tāmākulakēśāntām
 vipramṛṣṭaviśēṣakām |
 jahārātmavināśāya
 daśagrīvō manasvinīm || 3.52.43 ||

tatastu sā cārudatī śucismitā
 vinākṛtā bandhujanēna maithilī |
 apaśyatī rāghavalakṣmaṇāvubhau
 vivarṇavaktrā bhayabhārapīḍitā || 3.52.44 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
 aranyakāṇḍē dvipaṅcāśaḥ sargaḥ ||